

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**TASVIRIY FAOLIYATGA O'RGATISH METODIKASI
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000 – Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110200 – Maktabgacha ta'lim

CHIRCHIQ 2024

Fan/model kodlari: TFO M1305	O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS - Kreditlar 5	
Fan/model turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek /rus /qozoq /tojik		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi	Auditori ya mashg'u lotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy yuklama (soat)
	Tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi	60	90	150
2.	1. Fanining mazmuni "Tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" fani o'quv dasturi doirasida berilayotgan mavzular maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun tarbiyachilarni tayyorlash bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasiga asosida shakllantirilgan bo'lib, talabalarda maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachilarni, tasviriy faoliyatini tashkil etishga oid kasb mahoratini, o'quv-uslubiy faoliyatini yuksaltirish bilan bog'liq kompetensiyalarini rivojlantiradi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarning kasbga tayyorlash yo'nalishining o'ziga xos xususiyatlari hamda dolzarb masalalaridan kelib chiqqan holda, dasturda talabalarning tasviriy faoliyat doirasidagi bilim, ko'nikma, malaka hamda kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar takomillashtiriladi. "Tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" fanining maqsadi maktabgacha ta'lim tashkilotlarida talabalar tarbiyachilik kasbiy faoliyatlarida tarbiyalanuvchilarda tasviriy faoliyatga o'rgatishga shakllantirishga oid bilimlar berish va amaliyotda qo'llash kompetensiyalarini rivojlantirishdan iborat. "Tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" fanining vazifalari: - Tasviriy faoliyatga o'rgatishning turlari, metod va usullarini bilish va qo'llash; - Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish; - Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyatni shakllantirishning zamonaviy texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirishdan iborat. "Tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" o'quv fani nazariy va amaliy mashg'ulotlar shaklida olib boriladi. Nazariy mashg'ulotlarda Maktabgacha ta'limda tasviriy faoliyatni tashkil etish mazmuniga oid ma'lumotlar beriladi.			

Amaliy mashg'ulotlarda tasviriy faoliyatlarni tatbiq etilishi namoyish qilinadi.

Mashg'ulotlarda texnik vositalardan, aqliy hujum, guruhli fikrlash, kichik guruhlar bilan ishlash va boshqa interfaol ta'lim usullaridan foydalanish nazarda tutiladi.

Talabalarga maktabgacha ta'limda tasviriy faoliyatni tashkil etish va o'qazishning zamonaviy texnologiyalarini o'rgatish hamda amalda qo'llash ko'nikmalarini shakllantirish orqali ta'lim samaradorligini ta'minlashdan iborat.

II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

III.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Tasviriy faoliyatga o'rgatishning umumiy masalalari
Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi tasviriy faoliyatning nazariy va amaliy asoslari. Bolalarning tasviriy faoliyatlarini rivojlantirish vazifalari.

2-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tamonlamma rivojlantirishda tasviriy faoliyatning ahamiyati.
Tasviriy faoliyat-estetik tarbiyaning zaruriy vositasi sifatida. Bolalarni har tamonlamma rivojlantirishda tasviriy faoliyatning ahamiyati. Tasviriy faoliyat badiiy madaniyat shakllanishining asosi.

3-mavzu: Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish.
Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlamma rivojlanishida tasviriy va ijodiy faoliyatning ahamiyati. Mashg'ulot jarayonida va mashg'ulotdan tashqari vaqtlarda bolalarning tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish.

4-mavzu: Tarbiyachining bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish jarayonidagi o'rni.
Zamonaviy pedagog imidji. Tarbiyachining tasviriy faoliyat mashg'ulotlardagi pedagogik va kasbiy mahorati. Tarbiyachining mashg'ulotlarini tashkil qilishdagi kompetentligi.

5-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyat jarayonidagi idrokning rivojlanishi.
Bolalar tasviriy faoliyatida idrok qilishning rivojlanishi. Predmetlarni kuzatish metodlari. Bolalarning idrok qilishga rahbarlik.

6-mavzu: Tasviriy faoliyatga o'rgatishning metod va usullari.
O'rgatishning ko'rgazmali metod va usullari. O'rgatishning og'zaki metod va usullari. O'yin orqali o'rgatish usullari.

7-mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolalarni rasm chizishga o'rgatish.
Tasviriy faoliyatga o'rgatishning maqsadi. Dastur

tamoyillari.

Tevarak atrofi tasvirlash asosida bolalarning tasviriy

faoliyati

8-mavzu: Tasviriy faoliyat mashg'ulotlarida noan'anaviy

usulda rasm chizishda chizishga o'rgatish.

Sachratish usulidan foydalanib rasm chizish .Kiyaksografya
texnikasi .Barmoq bilan rasm chizish usullari .Art texnologiya
asosida.

9-mavzu. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida loy

mashg'ulotlari.

Xaykaltaroshlik va uning xususiyatlari. Loy ishi uchun ashy

ova jixozlar.

Loy va plastilindan o'yinchuqlar yasashning sensor asoslari
Loy va plastilindan o'yinchuqlar yasash jarayonlarida
mashg'ulotlarida faoliyatlarida bolalar ijodkorligini
rivojlantirish.MTTning turli yosh guruhlari bollarini loy ishiga
o'rgatish metodlari.

10-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bollarini applikatsiya

ishlariga o'rgatish.

Applikatsiya- amaliy san'at turi sifatida.MTTda applikatsiya
turlari.Applikatsiya ishlari uchun ashyo va jixozlar. Applikatsiya
Applikatsiyaga o'rgatishning vazifalari. MTTning turli yosh
guruhlarida applikatsiyaga o'rgatish metodlari.

11-mavzu. Maktabgacha ta'lim tashkilotida qurish-yasash.

MTT da qurish -yasash turlari .Bola shaxsini shakllanishida
qurish -yasashning axamiyati. MTTda qurish -yasash
mashg'ulotlari uchun ashyova jixozlar.MTTning turli yosh
guruhlarida qurish -yasashga o'rgatish metodlari.

12-mavzu.Maktabgacha yoshdagi bolalarning mustaqil
tasviriy faoliyatini tashkil etish.

Mustaqil tasviriy faoliyatning mazmuni .Mustaqil tasviriy faoliyatga
raxbarlik qilish .

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy san'at asarlari bilan
tanishtirish .Bo'sh vaqlarini mazmuni tashkil qilish

13-mavzu.Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyatni
integratsiyalash.

Tasviriy faoliyat-MTT da bolalar bilan olib boriladigan ta'lim -

tarbiyaviy ishnning bir qismi sifatida. MTT da tasviriy faoliyatning
boshqa faoliyat turlari va mashg'ulotlar bilan bog'liqligi.

14-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy
qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish monitoringini olib
borish

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tasviriy qobiliyatlarini
ijodkorligini rivojlantirish bo'yicha ishni tashkil etishga ma'sul
bo'lgan shaxslar .Mudira, uslubchi ,tarbiyachi faoliyati.Maktabgacha
yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini ,ijodkorligini rivojlantirish
monitoringini olib borish.

15-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy
qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlanganlik darajasini aniqlash.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyatlarini
rivojlantirish .Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy
qobiliyatlarini ,ijodkorligini rivojlanganlik darajasini aniqlash
usullari .Maktabgacha yoshdagi bolalarni ijodkorligini
rivojlanganlik darajasini aniqlovchi testlar.

III. Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish bo'yicha ko'rsatma va
tavsifatlar

Amaliy mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy faoliyatlarini
rivojlantirish.

2.Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tamomlama rivojlantirishda
tasviriy faoliyatning ahamiyatini o'rgatish.

3.Maktabgacha tarbiya yoshdagi bolalarning tasviriy qobiliyati va
ijodkorligini rivojlantirishga o'rgatish.

4.Tarbiyachining bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish jarayonidagi
o'rni.

5.Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyat
jarayonidagi idrokning rivojlanishi.

6. Tasviriy faoliyatga o'rgatishning metod va usullari.

7.Maktabgacha yoshdagi bolalarni rasm chizishga o'rgatish

8. Tasviriy faoliyat mashg'ulotlarida noan'anaviy usulda rasm
chizishda chizishga o'rgatish.

9. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida loy mashg'ulotlari.

10. Maktabgacha yoshdagi bollarini applikatsiya ishlari
o'rgatish.

11. Maktabgacha ta'lim tashkilotida qurish-yasash.

12. Maktabgacha yoshdagi bolalarning mustaqil tasviriy faoliyatini tashkil etish.
13. MTT da tasviriy faoliyatning boshqa faoliyat turlari va masg'ulotlar bilan bog'liqligi.
14. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish monitoringini olib borish
15. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy qobiliyatlarini „ijodkorligini rivojlanganlik darajasini aniqlash.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bita jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyiha ning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

- 1.-individual va o'quv loyihasi;
2. metodik ishlarni tayyorlash;
- 3.-testlar tuzish;
- 4.-keys topshiriqlarni bajarish;
- 5.-glossariy tuzish;
- 6.-vidyo rolliklar tayyorlash;
- 7.-mustaqil faoliyatlarni tashkil qilish;
- 8.-multimediyali taqdimotlar yaratish;
- 9.-axborot-tahliliy materiallar bilan ishlash;
10. -badiiy asarlar yaratish;
11. -maxsus adabiyotlar bo'yicha fan bo'limlari yoki mavzular ustida ishlash;
12. -maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirish;
13. -naturadan foydalanish. Rasmlardan foydalanish. Bolalar ishlarini tahlil qilish. Badiiy obrazlardan foydalanish;
14. -og'zaki metod, suhbat metodi, amaliy va ko'rgazmali metodlardan foydalanish;
15. -kompyuter orqali namoyish etiladigan didaktik vositalar, o'quv-metodik material va resurslar;

16. -turli yosh guruhlarida tasviriy faoliyatning turlari (rasm, applikasiya, loy ishi, qurish-yasash) bo'yicha mashg'ulot ishlarni ishlab chiqish;
17. -tarbiyalanuvchilar bilan tuzil hamda chinni xamrdan buyumlar yasash;
18. -axborot-kommunikatsiya texnologiyalari orqali namoyish etiladigan didaktik vositalar, o'quv-metodik material va resurslar;
19. -rasm chizishning predmetli, syujetli, dekorativ turlari bo'yicha mashg'ulot ishlarni ishlab chiqish;
20. -predmetli, syujetli, dekorativ rasm chizdirish;
21. -mashg'ulotlarini noan'anaviy shaklda tashkil etish va o'lkazish texnologiyasi;
22. tarbiyachining tasviriy faoliyat mashg'ulotlaridagi pedagogik va kasbiy mahorati.
23. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy faoliyatlarini rivojlantirish.
24. Maktabgacha yoshdagi bolalarni har tamonlama rivojlantirishda tasviriy faoliyatning ahamiyatini o'rgatish.
25. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantirishga o'rgatish.
26. Tarbiyachining bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish jarayonidagi o'mi.
27. Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyat jarayonidagi idrokning rivojlanishi.
28. Tasviriy faoliyatga o'rgatishning metod va usullari.
29. Maktabgacha yoshdagi bolalarni rasm chizishga o'rgatish
30. Tasviriy faoliyat mashg'ulotlarida noan'anaviy usulda rasm chizishda chizishga o'rgatish.
31. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida loy mashg'ulotlari.
32. Maktabgacha yoshdagi bolalarni applikasiya ishlari ga o'rgatish.
33. Maktabgacha ta'lim tashkilotida qurish-yasash.
34. Maktabgacha yoshdagi bolalarning mustaqil tasviriy faoliyatini tashkil etish.
35. MTT da tasviriy faoliyatning boshqa faoliyat turlari va masg'ulotlar bilan bog'liqligi.
36. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy qobiliyatlarini, ijodkorligini rivojlantirish monitoringini olib borish
37. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tasviriy qobiliyatlarini

	..ijodkorligini rivojlanganlik darajasini aniqlash.
3.	VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - Tasviriy faoliyatga o'rgatishning turlari, metod va usullarini biladi va qo'llaydi; - Maktabgacha yoshdagi bolalarni tasviriy qobiliyati va ijodkorligini rivojlantiradi; - Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyatni shakllantirishning zamonaviy texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantiradi.
4	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalalar; • interfaol keys-stadilar; • Taqdimotlar yaratish; • guruhlarda ishlash; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish amaliy ishlar
5.	IX. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish.
6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1. F.R.Qodirova, SH.Toshp'latova, N.M.Kayumova, M.N.A'zamova "Maktabgacha pedagogika" Darslik. Toshkent : Tafakkur nashriyoti, 2019y 2. Botirova SH.I. Achilova M.S. "Maktabgacha ta'limda tasviriy faoliyat" darslik T: Iltis hamkor nashriyoti, . 2021 y 3. T.I. Xurvaliyeva . Maktabgacha ta'limda innovatsion faoliyat Toshkent 2023y 4. Teshabayeva Z.S. "Bolalarni sahnalashtirish va ijodiy faoliyatga o'rgatish" O'quv qo'llanma T: Innovasion rivojlanish. 2020 y 5. X.E.Sultanov, S.T.Sobirov. Tasviriy san'at o'qitish metodikasi. Ishonchli hamkor T.:2021 6. T.I. Chabrova , Teatroлизованни деятельность и творчество в ДОО. учебное пособие .Т.Олмалик китоб бизнес,2023r

XI. Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Sh.Mirziyoyev Yangi O'zbekiston demokratiy o'zgarishlar , keng imkoniyatlar va amaliy ishlar mamlakatiga aylanmoqda. Sh.Mirziyoyev- Toshkent : O'qituvchi MU MCHJ2021y
2. III. Mirziyoyev. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi.

	Ўзбекистон нашриёти.2022й 3. X.E.Sultanov, S.T.Sobirov. Tasviriy san'at o'qitish metodikasi. Ishonchli hamkor T.:2021 4. Teshabayeva Z.S. "Bolalarni sahnalashtirish va ijodiy faoliyatga o'rgatish" O'quv qo'llanma T: Innovasion rivojlanish. 2020 y 5. Sodiqova Sh.A. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. Darslik Toshkent. 2013y
	Axborot manbalari: 1. http://www.gov.uz 2. http://www.cspu.uz 3. http://www.ziyo.net 5. www.nature.uz 6. www.pedagog.uz 7. www.arkpro.ru/content/view 8. http://vilenin.narod.ru/Mm/Books/
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil " 29 " 08 dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun ma'sul: M.S.Achilova CHDPU, "Maktabgacha ta'lim metodikasi " kafedrasida v.b dotsenti, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori,(PhD).
9.	Taqrizchilar: L.K.Narimbayeva - CHDPU, "Maktabgacha ta'lim metodikasi" kafedrasida mudiri dotsent, (PhD). M.D. Abdullayeva - Alfaganus universiteti "Pedagogika va psixologiya" kafedrasida v.b. dotsenti PhD.